

Številka: 00104-266/2020/5

Datum: 23. 7. 2020

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z nasiljem nad bralci Ustave

Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije Igor Zorčič je Vladi Republike Slovenije posredoval pisno poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z nasiljem nad bralci Ustave.

Poslanec meni, da je neogrožajoče branje Ustave simbolično ustavno-patriotsko dejanje in z Ustavo zagotovljena oblika protesta. Zato je Vladi Republike Slovenije postavil dve vprašanji, in sicer:

- Kdo in zakaj je izdal sklep udejanjanja odvečnega nasilja nad Ustavo beročimi pred Državnim zborom?
- Kdo bo prevzel odgovornost za to nedopustno dejanje?

Vlada Republike Slovenije v zvezi s vprašanji poslanca posreduje naslednje podatke in informacije:

Vlada Republike Slovenije pojasnjuje, da v zadevi, ki jo navaja poslanec, ni šlo za udejanjanje odvečnega nasilja nad posamezniki, ki so brali Ustavo pred Državnim zborom, temveč so policisti zoper posameznike na podlagi Zakona o nalogah in pooblastilih policije (v nadaljevanju: ZNPPol) uporabili policijska pooblastila, med njimi tudi prisilna sredstva. V nadaljevanju je podrobno opisan potek dogajanja in ukrepanja policistov ter pravne podlage za to.

Dne 19. 6. 2020 je Policijska uprava Ljubljana opravljala varovanje neprijavljenega javnega shoda, t. i. protesta s pedal na stopala, ki je potekal od 19.00 naprej na Trgu republike v Ljubljani. Na podlagi 56. člena ZNPPol je na Trgu republike z varovalnimi ograjami omejila gibanje zaradi zagotavljanja varnosti določenih oseb in objektov, za zagotavljanje in vzdrževanje javnega reda in miru, preprečevanje izvrševanja kaznivih dejanj, zagotavljanja varnosti cestnega prometa in upoštevanja Odloka o začasni splošni omejitvi zbiranja ljudi na javnih krajih in mestih v Republiki Sloveniji.

Pred shodom, nekaj po 17.00, je na Trgu republike 27 oseb preskočilo varovalne ograje in se posedlo na sredino trga. Policisti so jih večkrat opozorili, da se nahajajo na območju omejenega gibanja in da se naj z območja odstranijo. Ker osebe zakonitih ukazov policistov niso upoštevale, so policisti 16 oseb, ki so se pasivno upirale, fizično odstranili izven ograjenega območja. Ostale so same zapustile območje omejenega gibanja. V postopku so ugotovili identiteto 27 oseb, ki so jim izdali plačilni nalog zaradi kršitve 22. člena Zakona o varstvu javnega reda in miru.

V kolikor oseba, ki se ji ukaže, da mora zapustiti območje začasne omejitve gibanja, tega ne stori, lahko policisti skladno z načelom sorazmernosti uporabijo najmilejše pooblastilo oziroma prisilna sredstva, npr. telesno silo - prenašanje, da osebo z območja odstranijo.

Policisti so zoper osebe, ki so se v policijskih postopkih upirale, uporabili prisilna sredstva na podlagi 72. člena ZNPPol, saj z opozorilom, ukazom ali izvedbo drugih pooblastil niso mogli uspešno opraviti policijske naloge. Pred uporabo prisilnih sredstev so ukazali osebam, kaj morajo storiti ali opustiti, in jih opozorili, da bodo ob neupoštevanju ukaza uporabili prisilno sredstvo. Policisti so v skladu s taktičnim preudarkom, določenim v 8. členu ZNPPol ter načelom sorazmernosti, zoper osebe uporabili najmilejša prisilna sredstva - telesno silo in sredstva za vklepanje in vezanje. V okviru telesne sile so uporabili najmilejše oblike, in sicer individualno in skupinsko telesno silo za potiskanje, odiranje in razdvajanje oseb, zlasti pa za prenašanje oseb. Tako so z najmilejšimi oblikami uporabe telesne sile, v najmanjši možni meri posegali v človekove pravice in temeljne svoboščine ljudi - tudi, kadar so bili izpolnjeni pogoji za uporabo hujših oblik prisilnih sredstev (strokovnih udarcev, metov, palice...).

Vlada Republike Slovenije ocenjuje, da so policisti policijska pooblastila uporabili zakonito in strokovno, torej ni šlo za nedopustno dejanje policije.